

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Természetvédelmi célú vidékfejlesztési támogatások Natura 2000 területeken

„Az élőhelyvédelmi irányelv és a LIFE program 20. évfordulója”

Budapest, 2012. május 17.

Balczó Bertalan, VM – Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

A Natura 2000 területek szabályozásával kapcsolatos alapvetések

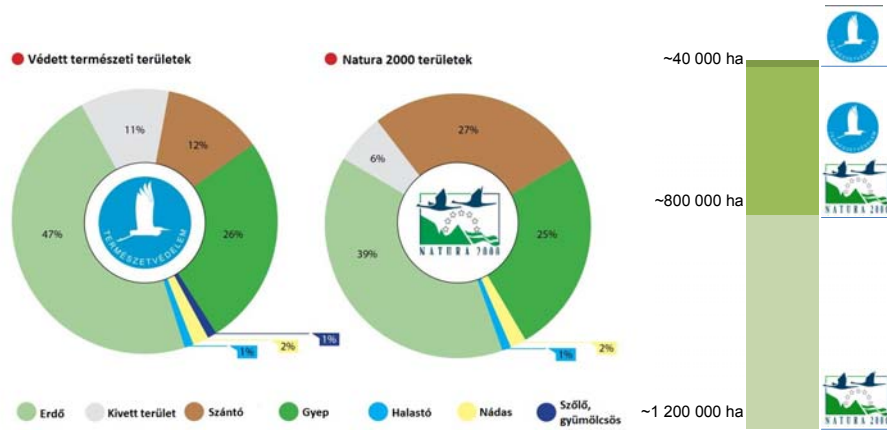
Élőhelyvédelmi Irányelv 6. cikk:

(1) A tagállamok **megállapítják a különleges természetvédelmi területek védelméhez szükséges intézkedéseket**, megfelelő esetben beleértve a kifejezetten az egyes természeti területekre kidolgozott vagy más fejlesztési tervek részt képező intézkedési terveket, továbbá olyan **törvényi, közigazgatási, vagy szerződéses aktusokat** is, amelyek az adott természeti területen megtalálható, I. mellékletben szereplő természetes élőhelytípusok, illetve II. mellékletben szereplő fajok ökológiai szükségleteinek megfelelnek.

(2) A tagállamok **megteszik a szükséges intézkedéseket a különleges természetvédelmi területeken található természetes élőhelytípusok és fajok élőhelyei károsodásának és megzavarásának megakadályozására.**

Milyen területeken, milyen típusú intézkedéseket, milyen elvek mentén,
milyen forrásokból?

Az intézkedések által érintett területek földhasználata

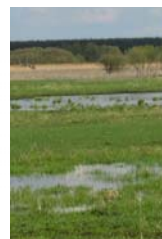
3

A megőrzéshez szükséges intézkedések földhasználatot érintő területei

Jelölő fajok élő-, táplálkozó-, költőhelyeként játszott szerep betöltését meghatározó tevékenységek szabályozása:

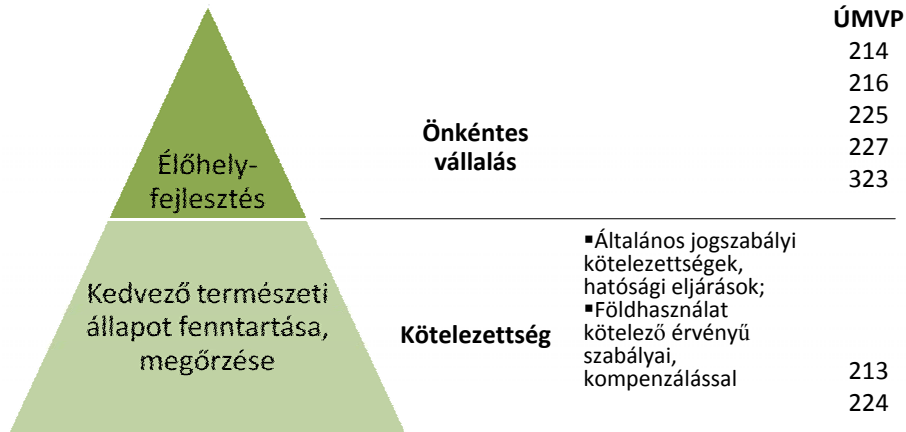
- Legeltetés, kaszálás módja, ideje
- Tápanyag-utánpótlás
- Növényvédőszer használat
- Vetésszerkezet
- Fahasználat mennyiségi korlátozása
- Hagyásfák megkövetelése

→ Kompenzációs igény

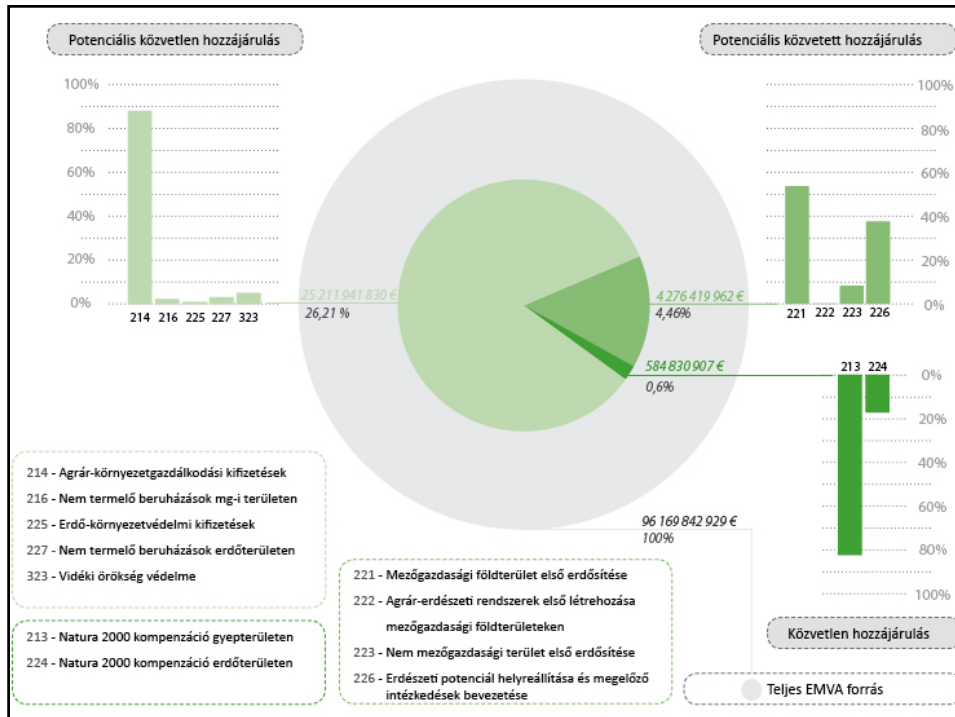

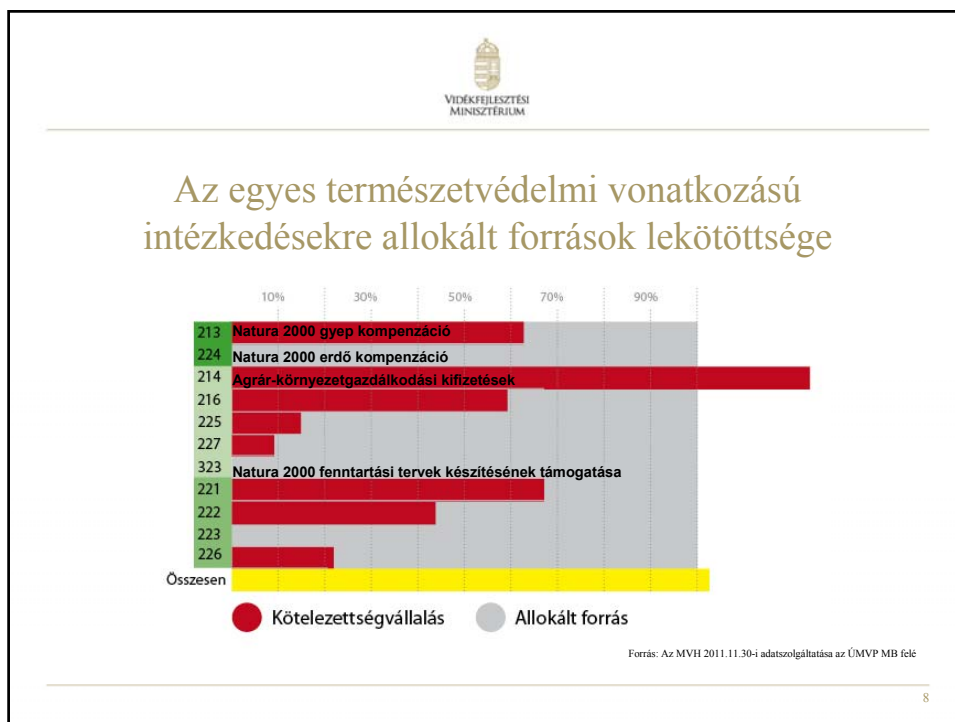
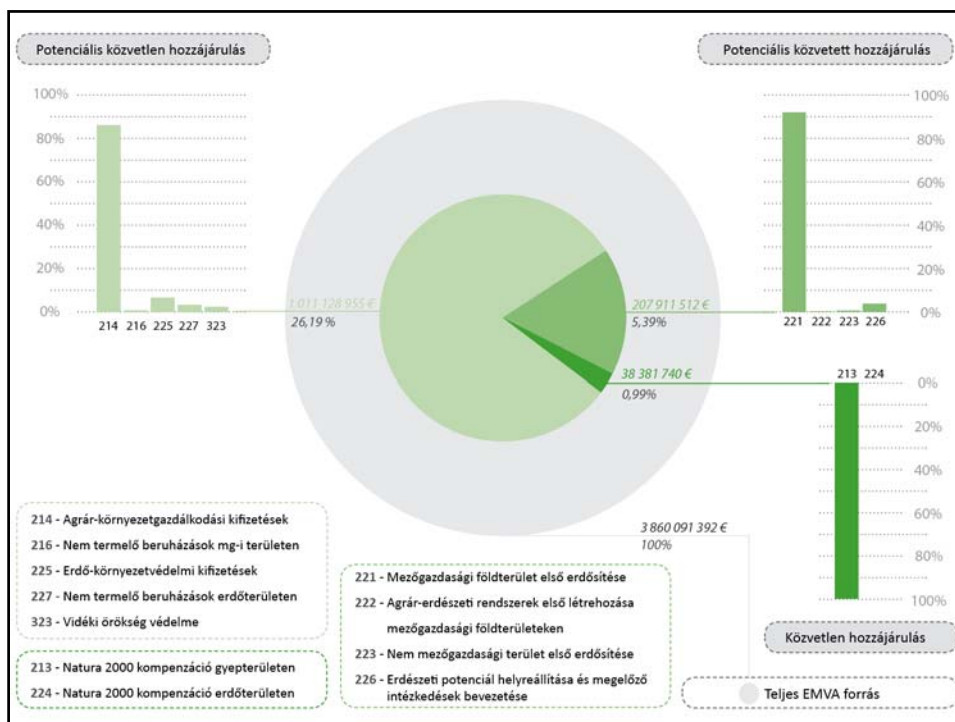
4

Az intézkedések bevezetésének módjával kapcsolatos alapvetések

Az EMVA milyen mértékben tud hozzájárulni a kötelezettségek, vállalások finanszírozásához?⁵

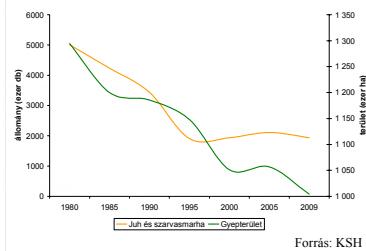
Natura 2000 gyepterületek támogatása

Földhasználati előírások
269/2007. (X.18.) Korm. rendelet

- A gyepterületeket legeltetéssel, illetve kaszálással kell hasznosítani.
- Gyepterületen csak szarvasmarha, juh, kecske, szamár, ló és bivaly legeltethető.
- **A gyepterület túllegettetése tilos.**
- A gazdálkodási tevékenység során a gyepfelszín maradandó károsítása tilos.
- Tápanyag-utánpótlás csak a legelő állatok által elhullajtott ürülékből származhat, trágya kiszórása tilos.
- **A terület legalább 5, legfeljebb 10%-át kaszálásonként változó helyen kaszátlanul kell hagyni.**
- **A belvíz gyepterületről történő elvezetése és a gyepterület öntözése tilos.**
- Napnyugtától napkeltéig a gépi munkavégzés tilos.
- Engedély szükséges: nád irtása, téli legeltetés, vadgazdálkodási berendezések elhelyezése
- **Természetbarát kaszálási módszerek alkalmazása kötelező (kiszorító kaszálás, vadriasztó lánc)**
- Invazív fajok megtelepedését, terjedését meg kell akadályozni
- **A kaszálást előzetesen be kell jelenteni**
- Gyepterületen a szálás takarmány tárolása a kaszálást követő 30 napon túl tilos.

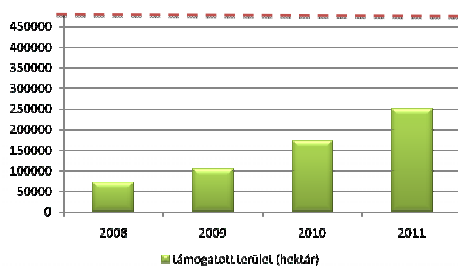
Támogatás
128/2007. (X.31.) FVM rendelet

⇨ **38 euró/ha/év**

9

Natura 2000 gyepterületek támogatása

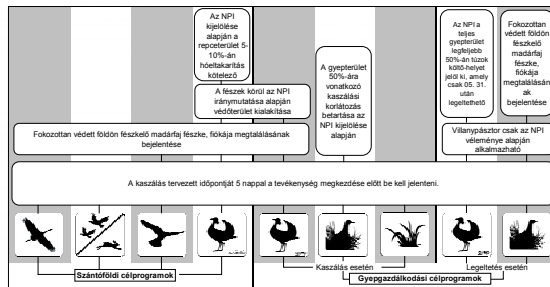
- A Natura 2000 hálózat elfogadottságának növekedése
- Nemzeti park igazgatóságokkal való kapcsolat erősödése (90%-ban jó volt vagy javult)
- Összesen az érintettek 4%-nál maradt el tervezett beruházás
- ~2,7 Mrd Ft/év

10

Magas Természeti Értékű Területek Programja

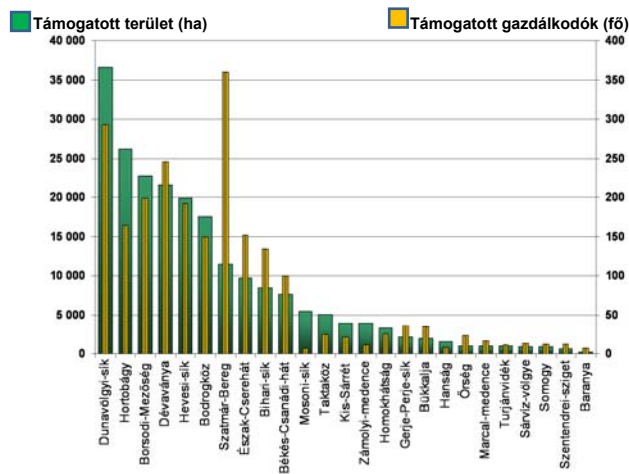
Előírások főbb típusai:

- Kaszálás, betakarítás idejének, módjának meghatározása,
- Vetésszerkezet meghatározása,
- Növényvédő szer használat korlátozása,
- Nitrogén kijuttatás mértékének korlátozása,
- Melioráció, öntözés tiltása.

13

Magas Természeti Értékű Területek Programja

14

Natura 2000 erdőterületek kompenzációja

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet

Cél: A Natura 2000 kijelölés miatt az erdőtervben rögzített előírások ellentételezése

Forrás: 10,5 milliárd Ft

Támogatható terület: 183.222 hektár magántulajdonú, erdőtervezéssel érintett Natura 2000 erdőterület.

Támogatási összeg: természetességi állapottól és azon belül korcsoportonként és faállománytípus csoportonként eltérő (40 – 230 euró/ha/év)

Szorosan kapcsolódó intézkedések: EKV, NTB

Natura 2000 fenntartási tervek készítésének támogatása

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 43/2012. (V.3.) VM rendelet

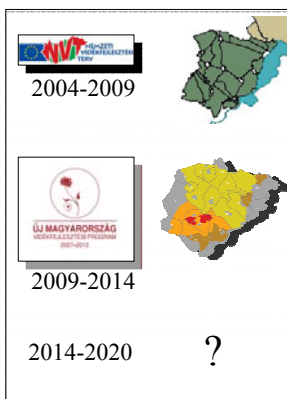
**244 terület, 480.000 ha (főként nem védett)
2 millió euró
2012 őszétől 2014 végéig**

- Területek állapotfelmérése
- A területek állapotának javításához szükséges rövid-, közép- és hosszútávú intézkedési javaslatok, kezelési ajánlások meghatározása
- Konfliktusok feltérképezése
- Alapot ad a Natura-specifikus támogatási jogcímek kidolgozásához
- Valamennyi érintett csoport megismeri a területek kijelölésének indokait, szempontrendszerét és a területek értékét a gazdálkodási lehetőségeket
- Általános orientációt ad a területhasználati (pl. beruházók számára) és gazdálkodási lehetőségekre vonatkozóan
- Nyílt tervezés - érintett csoportok számára lehetővé válik a tervezési folyamatban való konstruktív együttműködés

Célok

- A Natura 2000 hálózathoz kapcsolódó támogatások színteztettségének, struktúrájának megtartása;
- Támogatások körének kiteljesítése, pl.: vizes élőhelyek megőrzése érdekében nyújtott támogatások bevezetése.
- Az intézkedések biodiverzitásra gyakorolt hatásának célzott monitorozása;
- Támogatások összegének lehetőség szerinti növelése;
- Terepi jelenlét és gazdálkodókkal való kapcsolattartás, szaktanácsadás erősítése.

- MTÉT program továbbfejlesztése, helyi természeti adottságokhoz jobban igazodó előírások felajánlása; előírások gazdaságok szintjén történő tervezése;

- Egyszerűsítés igénye, adminisztrációs terhek csökkentése (programba bevitt átlagterület kimutatható növekedése)
- Előírások megfogalmazása a program önkéntes jellegére való figyelemmel

Országos szinten megfogalmazott előíráscsomag

Adott természeti adottságokhoz, értékekhez igazodóan kevesebb előírás

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!